

Umowa o przyznaniu pomocy Nr ~~00162~~ 65150-UM1300095/19

27.04.2020

zawarta w dniu <.....> w Kielcach

między

Samorządem Województwa **Świętokrzyskiego** z siedzibą w **Kielcach 25-516 Kielce ul. AL.IX Wieków Kielc nr 3**

zwanym dalej "Samorządem Województwa", reprezentowanym przez:

1. **Andrzej Bętkowski - Marszałek Województwa Świętokrzyskiego**
2. **Marek Bogusławski - Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego**

a

Gmina Kunów

z siedzibą w

Kunów, ul. Warszawska 45B, 27-415 Kunów

NIP 6612159982

REGON 291009805

zwanym(-ą) dalej „Beneficjentem”, reprezentowanym(-ą) przez:

1. Lech Łodej - Burmistrz Miasta i Gminy Kunów;

Na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2018 r. poz. 627 oraz z 2019 r. poz. 83, 504, 1824 i 2020), Strony postanawiają, co następuje:

§ 1

Określenia i skróty

Poniższe określenia w rozumieniu umowy o przyznaniu pomocy, zwanej dalej „umową”, oznaczają:

- 1) Agencja – Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która pełni rolę agencji płatniczej, w rozumieniu art. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549, z późn. zm.);
- 2) bieżąca konserwacja – wykonanie robót mających na celu utrzymanie operacji w dobrym stanie, zabezpieczającym przed szybkim zużyciem, czy też zniszczeniem i dla utrzymania jej w stanie zgodnym z przeznaczeniem;
- 3) EFRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;

- 4) koszty kwalifikowalne operacji – koszty związane z realizacją operacji, które zostały poniesione, w tym opłacone ze środków Beneficjenta i zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lipca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1182 z 2017 r. poz. 164, z 2018 r. poz. 564 i 1782 oraz z 2019 r. poz. 1521) mogą zostać objęte pomocą w ramach operacji typu „Gospodarka wodno-ściekowa”;
- 5) operacja – projekt, umowę, przedsięwzięcie lub inwestycję/inwestycje realizowane przez Beneficjenta w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” na operacje typu „Gospodarka wodno-ściekowa” zgodnie z kryteriami ustanowionymi w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz w sposób pozwalający na osiągnięcie celów dla danego typu operacji określonych w tym Programie;
- 6) płatność końcowa – płatność dokonywaną na podstawie wniosku o płatność składanego po zrealizowaniu całej operacji;
- 7) płatność pośrednia – płatność dokonywaną na podstawie wniosku o płatność złożonego po zrealizowaniu pierwszego etapu operacji, jeżeli dany etap nie jest etapem końcowym;
- 8) pomoc – pomoc finansową przyznaną na realizację operacji z publicznych środków krajowych i unijnych, tj. EFRROW, polegającą na refundacji części kosztów kwalifikowalnych operacji, poniesionych i opłaconych przez Beneficjenta, w wysokości oraz zgodnie z warunkami określonymi w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lipca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1182 z 2017 r. poz. 164, z 2018 r. poz. 564 i 1782 oraz z 2019 r. poz. 1521), umowie oraz przepisach odrębnych;

- 9) Program – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, o którym mowa w Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 maja 2015 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz adresie strony internetowej, na której został on zamieszczony (M.P. poz. 541) wraz ze zmianami, o których mowa w Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 maja 2016 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (M.P. poz. 496), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 stycznia 2017 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (M.P. poz. 161), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 sierpnia 2017 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (M.P. poz. 819), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 lipca 2018 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (M.P. poz. 692), Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2018 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (M.P. z 2019 r. poz. 21) oraz Komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2019 r. o zatwierdzeniu przez Komisję Europejską zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (M.P. poz. 434);
- 10) rachunek bankowy – rachunek bankowy lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej prowadzony dla Beneficjenta lub cesjonariusza Beneficjenta;
- 11) rozporządzenie – rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lipca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1182 z 2017 r. poz. 164, z 2018 r. poz. 564 i 1782 oraz z 2019 r. poz. 1521);
- 12) rozporządzenie w sprawie wyboru wykonawców – rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2018 r. w sprawie wyboru wykonawców zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo – finansowym operacji oraz warunków dokonywania zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej (Dz. U. poz. 396);
- 13) rozporządzenie 640/2014 – rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 48, z późn. zm.);
- 14) rozporządzenie 808/2014 – rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 808/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 18, z późn. zm.);

- 15) rozporządzenie 1303/2013 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.);
- 16) rozporządzenie 1305/2013 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.);
- 17) transakcja - dokonanie zapłaty w związku z wykonaniem jednej umowy lub zamówienia od jednego wykonawcy, nawet jeśli wystawiono kilka faktur/dokumentów o równoważnej wartości dowodowej dotyczących tej umowy/zamówienia i w związku z tym zapłata nastąpiła za różne części zamówienia, bez względu na długość okresów pomiędzy poszczególnymi płatnościami;
- 18) Urząd Marszałkowski - **Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego** z siedzibą w **Kielcach**;
- 19) ustawa – ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2018 r. poz. 627 oraz z 2019 r. poz. 83, 504, 1824 i 2020);
- 20) ustawa o zmianie ustawy – ustawę z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 5 i 1503);
- 21) ustawa o finansach publicznych – ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, 1622, 1649 i 2020);
- 22) ustawa pzp – ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843);
- 23) wniosek o płatność – wniosek o płatność pośrednią lub wniosek o płatność końcową;
- 24) wykonawca – wykonawcę dostaw, usług lub robót budowlanych;

- 25) zadanie – jedną lub kilka pozycji w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji obejmujących dostawę, robotę budowlaną lub usługę, mającą być przedmiotem nabycia, pochodzącą od jednego wykonawcy o ściśle określonym przeznaczeniu lub funkcjonalności przy czym dostawa może obejmować zarówno jeden przedmiot, jak i całą partię, robota budowlana może składać się z jednej roboty budowlanej bądź kilku robót budowlanych, a usługa może składać się z jednej usługi bądź kilku rodzajów usług; przy ustalaniu wartości zadania bierze się pod uwagę spełnienie łącznie następujących kryteriów:
- a) sumowaniu podlegają usługi, dostawy i roboty budowlane tego samego rodzaju i o tym samym przeznaczeniu,
 - b) możliwe jest udzielenie zamówienia w tym samym czasie,
 - c) możliwe jest wykonanie zadania przez jednego wykonawcę.

§ 2

Zakres przedmiotowy umowy

Umowa określa prawa i obowiązki Stron, związane z realizacją operacji typu „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” w ramach Programu.

§ 3

Postanowienia ogólne

1. Beneficjent zobowiązuje się do realizacji operacji: **Przebudowa stacji wodociągowej w Biechowie wraz z awaryjnym odwiertem**

(tytuł operacji)

której zakres rzeczowy i finansowy określono w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy.

2. Realizowana przez Beneficjenta operacja, o której mowa w ust. 1, prowadzi do osiągnięcia celu szczegółowego dla poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii”, tj. wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich.
3. W wyniku realizacji operacji osiągnięty zostanie następujący cel:
Zapewnienie ciągłości dostaw wody poprzez przebudowę stacji wodociągowej w Biechowie wraz z wykonaniem odwiertu awaryjnego, tak aby została zaspokojona potrzeba zaopatrzenia w dostateczną ilość wody dla mieszkańców wsi: Bukowie, Biechów, Małe Jodło, Chocimów i Prawęcín

poprzez następujące wskaźniki jego realizacji:

Wyszczególnienie	Wartości wskaźników, których osiągnięcie jest zakładane w wyniku realizacji operacji		
	budowa	przebudowa	Wyposażenie
1. zbiorowe systemy zaopatrzenia w wodę [km]	0,000	0,000	x
2. systemy kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych [km]	0,000	0,000	x
3. przydomowe oczyszczalnie ścieków [szt.]	0,000	0,000	0,000
4. ujęcia wody [szt.]	0,000	1,000	0,000
5. stacje uzdatniania wody [szt.]	0,000	0,000	0,000
6. oczyszczalnie ścieków [szt.]	0,000	0,000	0,000
7. instalacje do osadów ściekowych [szt.]	0,000	0,000	0,000

4. Operacja zostanie zrealizowana w:

a) **woj. świętokrzyskie, pow. ostrowiecki, gm. Kunów, Biechów**

(województwo, powiat, gmina, miejscowość)

na działkach ewidencyjnych określonych w załączniku nr 2 do umowy.

5. Beneficjent zrealizuje operację w dwóch etapach.

6. Realizacja operacji lub jej etapu obejmuje:

- 1) wykonanie zakresu rzeczowego operacji zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy;
- 2) poniesienie przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji, zgodnie z zasadami wskazanymi w § 5 pkt 5, w tym dokonanie płatności za dostawy, usługi lub roboty budowlane, nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków w tym wniosku nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania, z zastrzeżeniem zachowania terminów na zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność końcową, wskazanych w § 10 ust. 1 pkt. 4;
- 3) udokumentowanie wykonania zakresu rzeczowego operacji zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy poprzez przedstawienie faktur lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej wraz z dokumentami potwierdzającymi dokonanie płatności;

- 4) osiągnięcie celu operacji oraz wskaźników jego realizacji określonych w ust. 3 – nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność końcową, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków w tym wniosku nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania, z zastrzeżeniem zachowania terminów na zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność końcową, wskazanych w § 10 ust. 1 pkt 4.
7. Stosownie do zakresu operacji, jej realizacja obejmuje również uzyskanie wymaganych odrębnymi przepisami oraz postanowieniami umowy: opinii, zaświadczeń, uzgodnień, pozwoleń lub decyzji związanych z realizacją operacji, nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków w tym wniosku – nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania.
8. Na etapie rozliczenia całej operacji (wniosek o płatność końcową), jedynie w przypadku wskaźników wskazanych w pkt 1-3. w ust. 3, zastosowanie ma reguła proporcjonalności w odniesieniu do niezrealizowania wskaźnika/ów realizacji celu operacji, o której mowa w § 10 ust. 16 i jego/ich niezrealizowania z przyczyn leżących po stronie Beneficjenta.

Reguła proporcjonalności nie ma zastosowania w przypadku:

- 1) wskaźników realizacji celu operacji osiągniętych na poziomie niższym niż 75%,
- 2) wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, o których mowa w § 16.

§ 4

Środki finansowe przyznane na realizację operacji

- 1) Beneficjentowi zostaje przyznana na podstawie złożonego wniosku o przyznanie pomocy oraz na warunkach określonych w ustawie, przepisach, o których mowa w art. 1 pkt 1 ustawy, oraz przepisach rozporządzenia, pomoc w wysokości **244020 zł** (słownie złotych: **dwieście czterdzieści cztery tysiące dwadzieścia złotych zero groszy**), tj. do 63,63 % poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji.
- 2) Pomoc będzie przekazana w wysokości, o której mowa w ust. 1 w dwóch płatnościach:
 - 1) **pierwsza** płatność, w wysokości **202025 zł** (słownie złotych: **dwieście dwa tysiące dwadzieścia pięć złotych zero groszy**), tj. do 63,63 % poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji dla danego etapu;
 - 2) **druga** płatność, w wysokości **41995 zł** (słownie złotych: **czterdzieści jeden tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt pięć złotych zero groszy**), tj. do 63,63 % poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji dla danego etapu.

§ 5

Zobowiązania Beneficjenta

Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w Programie, przepisach ustawy, rozporządzenia oraz realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, a w szczególności do:

- 1) poniesienia kosztów kwalifikowalnych, stanowiących podstawę wyliczenia przysługującej Beneficjentowi pomocy, w formie rozliczenia bezgotówkowego;
- 2) niefinansowania kosztów kwalifikowalnych operacji z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub jakiegokolwiek innego unijnego instrumentu finansowego;
- 3) do dnia, w którym upływie 5 lat od dnia wypłaty przez Agencję płatności końcowej:
 - a) nieprzenoszenia prawa własności lub posiadania rzeczy nabytych w ramach realizacji operacji oraz ich wykorzystania zgodnie z przeznaczeniem i celem operacji, z zastrzeżeniem § 15,
 - b) zapewnienia trwałości operacji zgodnie z art. 71 rozporządzenia 1303/2013,
 - c) umożliwienia przedstawicielom Samorządu Województwa dokonywania wizyt w miejscu realizacji operacji, kontroli na miejscu, kontroli ex-post oraz kontroli w trybie art. 46 ust.1 pkt 1 ustawy,
 - d) umożliwienia przedstawicielom Samorządu Województwa, Agencji, Ministra Finansów, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisji Europejskiej, Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, organów kontroli państwowej i Krajowej Administracji Skarbowej oraz innym podmiotom upoważnionym do takich czynności, dokonywania audytów i kontroli dokumentów związanych z realizacją operacji i wykonaniem obowiązków po zakończeniu realizacji operacji lub audytów i kontroli w miejscu realizacji operacji lub siedzibie Beneficjenta,
 - e) obecności i uczestnictwa osobistego albo osoby upoważnionej przez Beneficjenta w trakcie wizyt oraz kontroli i audytów, określonych w lit. c i d, w terminie wyznaczonym przez te podmioty,
 - f) w przypadku budowy lub przebudowy przydomowych oczyszczalni ścieków zapewnienia miejsca poboru próbek surowych i oczyszczonych ścieków,
 - g) niezwłocznego informowania Samorządu Województwa o planowanych albo zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej Beneficjenta, mogących mieć wpływ na realizację operacji zgodnie z postanowieniami umowy, wypłatę pomocy lub spełnienie wymagań określonych w Programie i aktach prawnych wymienionych w § 1,
 - h) przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją operacji;
 - i) udostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania i ewaluacji Programu;
- 4) prowadzenia oddzielnego systemu rachunkowości albo korzystania z odpowiedniego kodu rachunkowego, o których mowa w art. 66 ust. 1 lit. c ppkt i rozporządzenia 1305/2013, dla wszystkich transakcji związanych z realizacją operacji, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych;

- 5) ponoszenia wszystkich kosztów kwalifikowalnych operacji z zachowaniem zasad równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości oraz dołożenia wszelkich starań w celu uniknięcia konfliktu interesów, rozumianego jako brak bezstronności i obiektywności w wypełnianiu zadań objętych umową.

Beneficjent zobowiązany jest do ponoszenia kosztów kwalifikowalnych operacji zgodnie z przepisami:

- a) o zamówieniach publicznych - w przypadku, gdy te przepisy mają zastosowanie,
- b) ustawy, określającej konkurencyjny tryb wyboru wykonawcy i przepisami wydanymi na podstawie art. 43 a ust. 6 ustawy – w przypadku, gdy te przepisy mają zastosowanie¹.

W związku z tym, podział zadań w celu uniknięcia stosowania zasad określonych w przepisach o zamówieniach publicznych oraz w przepisach ustawy określających konkurencyjny tryb wyboru wykonawcy i przepisach wydanych na podstawie art. 43a ust. 6 ustawy jest niedozwolony, a koszty powstałe w wyniku niedozwolonego podziału zadań uznane zostaną za niekwalifikowalne;

- 6) zrealizowania operacji i złożenia wniosku o płatność końcową z zachowaniem terminów wskazanych w § 10 ust. 1 pkt 4;
- 7) osiągnięcia celu operacji oraz wskaźników jego realizacji określonych w § 3 ust. 3, nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność końcową, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków w tym wniosku nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania, z zastrzeżeniem zachowania terminów na zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność końcową, wskazanych w § 10 ust. 1 pkt. 4;
- 8) informowania i rozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia 808/2014 opisanymi szczegółowo w Księdze wizualizacji znaku Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, opublikowanej na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w terminie od dnia zawarcia umowy do dnia wypłaty płatności końcowej, a w przypadku operacji, w której całkowite wsparcie publiczne przekracza 500 tys. euro, również przez okres 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
- 9) niezwłocznego poinformowania Samorządu Województwa o prawomocnym orzeczeniu sądu o zakazie dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych;
- 10) przekazywania i udostępniania Samorządowi Województwa oraz innym uprawnionym podmiotom danych związanych z operacją, w terminie wynikającym z wezwania do przekazania tych danych;
- 11) dostarczenia na żądanie Samorządu Województwa dokumentów potwierdzających zabezpieczenie środków finansowych na bieżącą konserwację - do dnia, w którym upłyne 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;

¹ Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy o zmianie ustawy, przepisów ustawy określających konkurencyjny tryb wyboru wykonawcy i przepisów wydanych na podstawie art. 43a ust. 6 ustawy nie stosuje się do kosztów ogólnych poniesionych przed dniem 18 stycznia 2017 r.

- 12) do dnia złożenia informacji, o której mowa w pkt 16, podłączenia do wybudowanej lub przebudowanej sieci, w liczbie co najmniej 50% przyłączy zadeklarowanych we wniosku o przyznanie pomocy;
- 13) realizacji operacji zgodnie z:
 - a) wybranym wariantem osiągnięcia celu operacji wynikającym z analizy efektywności kosztowej, z uwzględnieniem kosztów inwestycyjnych i eksploatacyjnych,
 - b) przepisami Unii Europejskiej określającymi wymagania dotyczące oczyszczania ścieków, a w przypadku operacji dotyczących przydomowych oczyszczalni ścieków – również zgodnie z normami EN 12566 określającymi wymagania w zakresie przydomowych oczyszczalni ścieków, udostępnionymi na stronie internetowej administrowanej przez Europejski Komitet Normalizacyjny;
- 14) realizacji operacji zgodnie z kryteriami, o których mowa w:
 - a) § 11 ust. 4 pkt 7 rozporządzenia – operacja dotyczy łącznie gospodarki wodnej i ściekowej,
 - b) § 11 ust. 4 pkt 8 rozporządzenia – operacja będzie realizowana w związku z tworzeniem pasywnej infrastruktury szerokopasmowej w rozumieniu art. 2 pkt 137 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.) lub na obszarze realizacji operacji funkcjonuje sieć szerokopasmowa w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2062, z 2018 r. poz. 1118 oraz z 2019 r. poz. 1815 i 2020),
 - c) § 11 ust. 5 pkt 2 lit. c rozporządzenia – wysokość kosztów kwalifikowalnych planowanej operacji w zakresie odprowadzania lub oczyszczania ścieków wynosi co najmniej 75% kosztów kwalifikowalnych operacji¹,
 - d) § 11 ust. 5 pkt 8 lit. d rozporządzenia – w przypadku realizacji operacji w zakresie gospodarki wodnej – jeżeli została wydana przez właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego okresowa ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w której stwierdzono, że na obszarze objętym planowaną operacją jakość wody nie odpowiada wymaganiom określonym w załącznikach nr 1–5 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294), oraz jeżeli w wyniku realizacji operacji wymagania te zostaną spełnione¹,
 - e) § 11 ust. 5 pkt 11 lit. a rozporządzenia – liczba mieszkańców obszaru objętego planowaną operacją, która zostanie przyłączona do sieci kanalizacyjnej lub sieci wodociągowej w wyniku realizacji operacji, wyniesie:
 - 301 i więcej¹,
 - 201 – 300¹,
 - 100 – 200¹,

- f) § 11 ust. 5 pkt 11 lit. d rozporządzenia – w przypadku realizacji operacji w zakresie gospodarki wodnej – jeżeli została wydana przez właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego okresowa ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w której stwierdzono, że na obszarze objętym planowaną operacją jakość wody nie odpowiada wymaganiom określonym w załącznikach nr 1–5 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz jeżeli w wyniku realizacji operacji wymagania te zostaną spełnione¹,
- g) § 11 ust. 5 pkt 12 lit. a rozporządzenia – ponad 50% kosztów kwalifikowalnych operacji będzie dotyczyć kanalizacji sanitarnej lub oczyszczalni ścieków, z wyłączeniem inwestycji w zakresie budowy lub przebudowy systemu zaopatrzenia w wodę oraz stacji uzdatniania wody¹,
- h) § 11 ust. 5 pkt 12 lit. b rozporządzenia – liczba przyłączonych gospodarstw domowych do sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej objętych operacją wynosi:
- powyżej 100 gospodarstw domowych¹,
 - powyżej 50 do 100 gospodarstw domowych¹,
- i) § 11 ust. 5 pkt 13 lit. a rozporządzenia - planowana liczba mieszkańców, którzy w wyniku realizacji operacji zostaną przyłączeni do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej lub oczyszczalni ścieków, w tym przydomowej, wynosi:
- powyżej 300¹,
 - od 101 do 300¹,
 - od 51 do 100¹,
 - od 20 do 50¹,
- j) § 11 ust. 5 pkt 15 lit. b rozporządzenia - jeżeli w ramach planowanej operacji:
- co najmniej 50% kosztów kwalifikowalnych przeznaczy się na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków¹,
 - od 25% do 49,99% kosztów kwalifikowalnych przeznaczy się na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków¹,
 - w przypadku gdy operacji przyznano punkty według tych kryteriów;
- 15) dostarczenia do Samorządu Województwa w tym przez nadanie przesyłki rejestrowanej w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2188 oraz z 2019 r. poz. 1051, 1495 i 2005) w terminie od 1 stycznia do 31 stycznia drugiego roku kalendarzowego liczonego od roku otrzymania płatności końcowej wypełnionej „Informacji po realizacji operacji”, której wzór stanowi załącznik nr 3 do umowy;

- 16) dostarczenia do Samorządu Województwa w tym przez nadanie przesyłki rejestrowanej w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2018 r. poz 2188 oraz z 2019 r. poz. 1051, 1495 i 2005) w terminie 12 miesięcy od otrzymania płatności końcowej wypełnionej „Informacji o podłączonych przyłączach”, której wzór stanowi załącznik nr 4 do umowy.

§ 6

Ocena postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

1. Beneficjent przedkłada Samorządowi Województwa dokumentację z przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego:
 - 1) w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy, jeżeli przed jej zawarciem została zawarta umowa z wykonawcą;
 - 2) w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy z wykonawcą jeżeli umowa z wykonawcą została zawarta po dniu zawarcia umowy;
 - 3) nie później niż w dniu upływu terminu, o którym mowa w § 8 ust. 1 pkt 1 albo pkt 2, w przypadku gdy umowa z wykonawcą została zawarta w terminie krótszym niż 30 dni przed upływem terminu złożenia wniosku o płatność, którego dotyczy postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego.
2. Beneficjent przedkłada Samorządowi Województwa dokumentację, o której mowa w ust. 1, w formie kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez osobę pełniącą funkcję kierownika Zamawiającego lub osobę upoważnioną przez Zamawiającego.
3. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, obejmuje:
 - 1) kompletną dokumentację przetargową przygotowaną przez Zamawiającego w tym ogłoszenia;
 - 2) kompletną dokumentację z przebiegu prac komisji przetargowej;
 - 3) kompletną ofertę wybranego wykonawcy wraz z umową zawartą z wybranym wykonawcą oraz formularze ofertowe pozostałych wykonawców;
 - 4) kompletną dokumentację związaną z odwołaniami oraz zapytaniami i wyjaśnieniami dotyczącymi Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, jeżeli miały miejsce w danym postępowaniu;
 - 5) upoważnienie do potwierdzenia za zgodność z oryginałem dokumentacji z przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dla osoby upoważnionej przez Zamawiającego².
4. Samorząd Województwa może żądać innych dokumentów przetargowych, jeżeli w procesie oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zajdzie potrzeba ich zweryfikowania.
5. W przypadku udzielania zamówienia publicznego w trybie zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 4 ustawy pzp, Beneficjent zobligowany jest do przedłożenia:

² Jeżeli dotyczy

- 1) kompletnej dokumentacji z przeprowadzonego postępowania w trybie przetargu nieograniczonego lub ograniczonego;
 - 2) uzasadnienia faktycznego i prawnego zaistnienia przesłanek do udzielenia zamówienia z wolnej ręki w trybie art. 67 ust. 1 pkt 4 ustawy pzp
 - jeżeli postępowanie zostało wszczęte po wejściu w życie ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1020), albo:
 - 1) protokołów z kolejno unieważnionych postępowań, zawierających podstawę prawną i odpowiednie uzasadnienie faktyczne – w przypadku, gdy unieważnienie postępowania nastąpiło w konsekwencji braku ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu;
 - 2) kompletnej dokumentacji związanej z unieważnionymi postępowaniami o udzielenie zamówienia publicznego – w przypadku gdy przyczyną unieważnienia postępowania było odrzucenie wszystkich złożonych ofert, ze względu na ich niezgodność z opisem przedmiotu zamówienia
 - jeżeli postępowanie zostało wszczęte przed wejściem w życie ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1020).
6. W przypadku gdy złożona dokumentacja, o której mowa w ust. 3 i 5 zawiera braki, Samorząd Województwa wzywa Beneficjenta w formie pisemnej do ich usunięcia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.
 7. Jeżeli zaistnieje konieczność uzyskania wyjaśnień, Samorząd Województwa wzywa Beneficjenta do udzielenia wyjaśnień w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.
 8. Wezwania, o których mowa w ust. 6 i 7, oraz przypadki, gdy w trakcie oceny postępowania niezbędne jest uzyskanie opinii innego podmiotu lub wystąpienie o kontrolę doraźną Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, wydłużają termin dokonania oceny, o której mowa w ust. 10, o czas niezbędny do usunięcia braków/składania wyjaśnień oraz o czas niezbędny do uzyskania opinii lub wyników kontroli doraźnej, o czym Samorząd Województwa informuje Beneficjenta na piśmie.
 9. Jeżeli Beneficjent, nie złożył wymaganych dokumentów w terminie, o którym mowa w ust. 6, lub nie złożył wyjaśnień w terminie określonym w ust. 7, Samorząd Województwa dokonuje oceny w oparciu o posiadane dokumenty.
 10. O wyniku dokonanej oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego Beneficjent zostanie poinformowany na piśmie w terminie 65 dni od dnia złożenia dokumentacji, o której mowa w ust. 3 lub 5..

§ 7

Ocena przeprowadzonego postępowania w sprawie wyboru przez Beneficjenta wykonawcy danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji

1. Beneficjent jest zobowiązany do przedstawienia dokumentacji związanej z zachowaniem konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców wraz z wnioskiem o płatność, którego dotyczy to postępowanie. Ocena przeprowadzonego postępowania w sprawie wyboru przez Beneficjenta wykonawcy danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji odbywa się na etapie rozpatrywania wniosku o płatność, którego dotyczy to postępowanie, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Najwcześniej w dniu zawarcia umowy, a jednocześnie nie później niż w terminie 4 miesięcy przed pierwszym dniem terminu na złożenie wniosku o płatność Beneficjent ma możliwość jednokrotnego złożenia dokumentacji związanej z przeprowadzonym postępowaniem w sprawie wyboru przez Beneficjenta wykonawcy danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, o której mowa w § 8 rozporządzenia w sprawie wyboru wykonawców, potwierdzającej wybór najkorzystniejszej oferty lub potwierdzającej brak możliwości wyboru najkorzystniejszej oferty. Na tym etapie możliwe jest również złożenie umowy z wykonawcą, o ile została zawarta.
3. W przypadku, jeżeli dokumentacja, o której mowa w ust. 2 będzie zawierała braki lub uchybienia Samorząd Województwa wezwie Beneficjenta do złożenia uzupełnień lub wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania; w przypadku nie złożenia uzupełnień lub wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, ocena, o której mowa w ust. 4, zostanie dokonana przez Samorząd Województwa na podstawie posiadanych dokumentów przedłożonych przez Beneficjenta. Wezwanie przez Samorząd Województwa Beneficjenta do złożenia uzupełnień lub wyjaśnień w zakresie dokumentacji związanej z przeprowadzonym postępowaniem w sprawie wyboru przez Beneficjenta wykonawcy danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji wydłuża termin, o którym mowa w ust. 4, o czas wykonania przez Beneficjenta tych czynności.
4. O wyniku oceny dokumentacji z przeprowadzonego postępowania w sprawie wyboru przez Beneficjenta wykonawcy danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, o której mowa w ust. 2, Beneficjent zostanie poinformowany przez Samorząd Województwa pisemnie w terminie 35 dni od jej złożenia, z zastrzeżeniem ust. 3.
5. Jeżeli dokumentacja z przeprowadzonego przez Beneficjenta postępowania w sprawie wyboru przez Beneficjenta wykonawcy danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, przekazana zgodnie z ust. 2, zostanie oceniona przez Samorząd Województwa pozytywnie, Beneficjent nie będzie zobowiązany do przedstawienia wraz z wnioskiem o płatność dokumentacji potwierdzającej zachowanie konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców w zakresie zweryfikowanego pozytywnie postępowania w sprawie wyboru przez Beneficjenta wykonawcy danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, o której mowa w ust. 1.

6. W przypadku, gdy złożona dokumentacja, o której mowa w ust. 2, pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 3 nadal będzie zawierała braki lub uchybienia, Samorząd Województwa poinformuje Beneficjenta o zakresie niezgodności wraz ze wskazaniem, iż w sytuacji zrealizowania zadania, w ramach którego koszty zostaną przedstawione do refundacji, na podstawie tak przeprowadzonego postępowania w sprawie wyboru przez Beneficjenta wykonawcy danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, bez usunięcia tych niezgodności, które go dotyczą, zastosowane zostanie zmniejszenie kwoty pomocy, zgodnie z zasadami określonymi w § 11 rozporządzenia w sprawie wyboru wykonawców i w załączniku nr 2 do tego rozporządzenia. Jednocześnie, Samorząd Województwa poinformuje Beneficjenta, że w związku ze stwierdzonymi niezgodnościami, na etapie rozpatrywania wniosku o płatność pod uwagę będą brane koszty poniesione na podstawie postępowania w sprawie wyboru przez Beneficjenta wykonawcy danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, z którego dokumentacja zostanie złożona wraz z wnioskiem o płatność. Powtórne złożenie dokumentacji związanej z postępowaniem, przed dniem złożenia wniosku o płatność, obejmującej zakres rzeczowy podlegający ocenie Samorządu Województwa, skutkuje jej oceną przez Samorząd Województwa dopiero na etapie rozpatrywania wniosku o płatność, którego dotyczy to postępowanie.

§ 8

Wniosek o płatność – termin złożenia

1. Wniosek o płatność składany jest w formie pisemnej w Urzędzie Marszałkowskim albo przez nadanie rejestrowanej przesyłki pocztowej za pomocą operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2188 oraz z 2019 r. poz. 1051, 1495 i 2005) wraz z wymaganymi dokumentami niezbędnymi do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, potwierdzającymi spełnienie warunków wypłaty pomocy, których wykaz zawiera formularz wniosku o płatność, w następujących terminach:
 - 1) w przypadku realizacji operacji w dwóch etapach:
 - a) po zakończeniu realizacji **pierwszego** etapu operacji w terminie od dnia **2020-09-01** do dnia **2020-09-30**,
 - b) po zakończeniu realizacji **drugiego** etapu operacji w terminie od dnia **2021-09-01** do dnia **2021-09-30**,
 - jednak nie później niż do dnia 30 czerwca 2023 r.
2. Wniosek o płatność składa się na formularzu, udostępnionym na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego.
3. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność w terminie określonym w umowie, Samorząd Województwa dwukrotnie wzywa Beneficjenta do złożenia wniosku w kolejnych wyznaczonych terminach, uwzględniając terminy wskazane w § 10 ust. 1 pkt 4. Niezłożenie przez Beneficjenta wniosku o płatność w terminie wynikającym z drugiego wezwania Samorządu Województwa, skutkować będzie wypowiedzeniem umowy, z zastrzeżeniem ust 4.

4. Istnieje możliwość złożenia wniosku o płatność po realizacji operacji lub jej etapu przed terminem określonym w ust. 1.
5. Samorząd Województwa może uwzględnić wniosek o płatność złożony po terminie, o którym mowa w ust. 1, lub po terminie wynikającym z drugiego wezwania Samorządu Województwa, o którym mowa w ust. 3, o ile nie została wypowiedziana umowa i nie upłynęły terminy wskazane w § 10 ust. 1 pkt 4.

§ 9

Wniosek o płatność – etap rozpatrywania

1. Rozpatrując wniosek o płatność Samorząd Województwa sprawdza zgodność realizacji operacji lub jej etapu z warunkami określonymi w Programie, ustawie, rozporządzeniu, przepisach odrębnych oraz umowie, w szczególności pod względem spełnienia warunków wypłaty pomocy w zakresie kompletności i poprawności formalnej wniosku oraz prawidłowości realizacji i finansowania operacji.
2. W przypadku, gdy złożony wniosek o płatność zawiera braki Beneficjent zostanie wezwany w formie pisemnej do ich usunięcia, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
3. Jeżeli Beneficjent pomimo wezwania do usunięcia braków, nie usunął ich w terminie, wzywa się go ponownie, w formie pisemnej, do ich usunięcia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
4. Jeżeli Beneficjent pomimo wezwania nie usunął braków, wniosek o płatność rozpatrywany jest w takim zakresie, w jakim został wypełniony oraz na podstawie dołączonych do niego i poprawnie sporządzonych dokumentów.
5. W ramach kontroli administracyjnej wniosku o płatność, Beneficjent może być wzywany w formie pisemnej, do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
6. W przypadku usunięcia braków/złożenia wyjaśnień nadanych przesyłką rejestrowaną w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2188 oraz z 2019 r. poz. 1051, 1495 i 2005), o terminowości ich złożenia decyduje data stempla pocztowego, a w przypadku ich dostarczenia w innej formie, o terminowości złożenia decyduje data wpływu do Urzędu Marszałkowskiego.
7. W trakcie weryfikacji wniosku o płatność mogą zostać przeprowadzone wizyty w miejscu lub kontrole na miejscu oraz kontrole w trybie art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy, w celu zweryfikowania zgodności informacji zawartych we wniosku i dołączonych do niego dokumentach ze stanem faktycznym lub uzyskania dodatkowych wyjaśnień.
8. Wezwanie Beneficjenta do wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie wypłaty pomocy, o których mowa w ust. 2, 3, 5, wstrzymuje bieg terminu, o którym mowa w ust. 10, do czasu wykonania przez Beneficjenta tych czynności.